

[illegible]

LEKARZ PROWADZĄCY (Pieczętka)

REDAKCJA

Opracowane przez Grupę Roboczą ds. *Helicobacter pylori* w ramach
European Society of Paediatric Gastroenterology, Hepatology and
Nutrition (ESPGHAN)
Rue De-Candolle 16
1205 Genewa, Szwajcaria
E-Mail: office@espghan.org

LECZENIE ZAKAŻENIA *HELICOBACTER PYLORI* U DZIECI

INFORMACJA DLA RODZICÓW

Czym jest *Helicobacter pylori* (*H. pylori*)?

H. pylori jest bakterią, która zakaża żołądek.

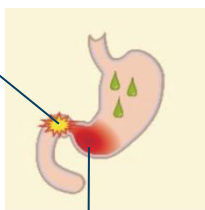
Zakażenie *H. pylori* jest powszechne w niektórych krajach i najczęściej dochodzi do niego w ciągu pierwszych pięciu lat życia dziecka. Bez leczenia bakteria utrzymuje się w żołądku. Ponowne zakażenie po tym wieku jest mniej prawdopodobne.

Większość zakażonych dzieci nie ma żadnych objawów. U części dzieci mogą jednak wystąpić objawy, takie jak ból brzucha, nudności i wymioty.

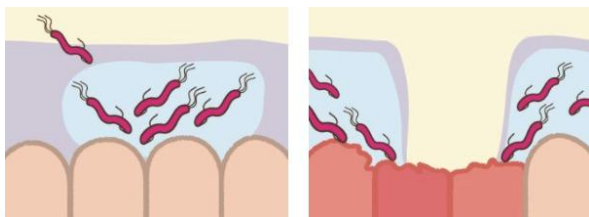
Wrzód dwunastnicy

Możliwe konsekwencje zakażenia *H. pylori*

- U wszystkich zakażonych dzieci występuje pewien stopień zapalenia żołądka, jednak u większości dzieci nie powoduje ono objawów ani problemów.
- U niewielkiej części zakażonych dzieci rozwija się wrzód dwunastnicy lub żołądka.
- Bardzo rzadko w wieku dorosłym może rozwinąć się nowotwór złośliwy (rak żołądka lub chłoniak).

Zapalenie

Rycina: *H. pylori* ukrywa się pod warstwą śluzu (po lewej). Sporadycznie zakażenie uszkadza błonę śluzową żołądka, powodując nadżerkę lub wrzód (po prawej).

Jak diagnozuje się *H. pylori*?

W celu rozpoznania zakażenia wykonuje się endoskopię z pobraniem wycinków. Pozwala to ocenić, czy obecny jest wrzód, oraz pobrać niewielkie próbki tkanek do badania pod mikroskopem (badanie histopatologiczne), a także sprawdzić, które antybiotyki będą najbardziej skuteczne wobec bakterii.

Leczenie u dzieci nie może opierać się wyłącznie na wyniku badania kału, testu oddechowego ani badania krwi.

Co należy wiedzieć o leczeniu *H. pylori*?

- Konieczne jest zastosowanie co najmniej dwóch różnych antybiotyków oraz leków hamujących wydzielanie kwasu żołądkowego (inhibitor pompy protonowej, IPP).
- Leki muszą być przyjmowane zgodnie z zaleceniami (odpowiednia dawka i czas leczenia). Prosimy o odnotowywanie każdej dawki leku w dzienniczku.
- Bakterie znajdują się pod warstwą śluzu, przez co lekom trudno do nich dotrzeć (patrz rycina).
- Tylko nieliczne antybiotyki są skuteczne wobec tych bakterii.
- Wiele szczepów *H. pylori* jest opornych na powszechnie stosowane antybiotyki, dlatego leki te mogą nie działać.
- Jeśli dziecko ma uczulenie na jakikolwiek antybiotyk, należy poinformować lekarza przed rozpoczęciem leczenia.

Dla skuteczności leczenia kluczowe jest przyjmowanie wszystkich leków zgodnie z zaleceniami lekarza przez cały okres terapii!

W trakcie leczenia mogą wystąpić działania niepożądane

- Działania niepożądane, np. biegunka, ból brzucha czy wymioty, są częste podczas stosowania antybiotyków.
- Jeśli są one na tyle nasilone, że konieczne jest przerwanie przyjmowania leków, należy skontaktować się z lekarzem.

Skąd wiadomo, że leczenie było skuteczne?

Ustąpienie lub zmiana objawów nie świadczy o tym, że zakażenie zostało wyleczone.

Aby potwierdzić skuteczność terapii, 6–8 tygodni po zakończeniu leczenia należy wykonać badanie kontrolne.

Odpowiednie są następujące badania:

- test oddechowy z mocznikiem znakowanym ^{13}C ,
- badanie antygeny *H. pylori* w kale,
- ponowna endoskopia — jeśli istnieją wskazania.

Badania te są wiarygodne tylko wtedy, gdy antybiotyki zostały odstawione co najmniej 4 tygodnie przed badaniem, a leki hamujące wydzielanie kwasu żołądkowego (IPP) co najmniej 2 tygodnie wcześniej.

Ponowne zakażenie po skutecznym leczeniu zdarza się rzadko. Nie ma potrzeby wykonywania badań u członków rodziny bez objawów w celu zapobiegania ponownemu zakażeniu.

W razie dalszych pytań prosimy o kontakt z Państwa gastroenterologiem dziecięcym lub pediatrą.

Dzienniczek do notowania przyjmowania leków, działań niepożądanych oraz uwag w trakcie leczenia zakażenia *H. pylori*

Leki (uzupełnia lekarz)	Łączna dawka mg/dzień	Dzień 1	Dzień 2	Dzień 3	Dzień 4	Dzień 5	Dzień 6	Dzień 7	Dzień 8	Dzień 9	Dzień 10	Dzień 11	Dzień 12	Dzień 13	Dzień 14
IPP: _____															
Przed posiłkiem, w 2 dawkach															
Z / przed posiłkiem															
Z / przed posiłkiem															
Z / przed posiłkiem															
Uwagi		Dzień 1	Dzień 2	Dzień 3	Dzień 4	Dzień 5	Dzień 6	Dzień 7	Dzień 8	Dzień 9	Dzień 10	Dzień 11	Dzień 12	Dzień 13	Dzień 14
Ból brzucha															
Biegunka															
Wymioty															
Metaliczny posmak w ustach															
Przeziębienie															
Gorączka															
Inne: _____															
Inne: _____															

Dzienniczek do notowania przyjmowania leków, działań niepożądanych oraz uwag w trakcie leczenia zakażenia *H. pylori*

Leki (uzupełnia lekarz)	Łączna dawka mg/dzień	Dzień 1	Dzień 2	Dzień 3	Dzień 4	Dzień 5	Dzień 6	Dzień 7	Dzień 8	Dzień 9	Dzień 10	Dzień 11	Dzień 12	Dzień 13	Dzień 14
IPP: _____															
Przed posiłkiem, w 2 dawkach															
Z / przed posiłkiem															
Z / przed posiłkiem															
Z / przed posiłkiem															
Uwagi		Dzień 1	Dzień 2	Dzień 3	Dzień 4	Dzień 5	Dzień 6	Dzień 7	Dzień 8	Dzień 9	Dzień 10	Dzień 11	Dzień 12	Dzień 13	Dzień 14
Ból brzucha															
Biegunka															
Wymioty															
Metaliczny posmak w ustach															
Przeziębienie															
Gorączka															
Inne: _____															
Inne: _____															

